

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

§ 1

1. W trosce o stałe podnoszenie kultury i jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Ziemi (WNoZi) Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wprowadza się Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK).
2. WSZJK jest częścią Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy "Systemu Doskonałości Akademickiej" w UMK.
3. WSZJK służy: zagwarantowaniu wysokiej jakości kształcenia, doskonaleniu systemu jakości kształcenia, podniesieniu rangi pracy dydaktycznej oraz gromadzeniu i upowszechnianiu informacji na temat jakości kształcenia oraz poziomu wykształcenia studentów i absolwentów.
4. WSZJK odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, od momentu rekrutacji aż po uzyskanie dyplomu na wszystkich prowadzonych przez wydział kierunkach kształcenia, zarówno na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, doktoranckich, podyplomowych i innych.
5. Jakość kształcenia odnosi się do zdefiniowanych dla wszystkich kierunków studiów efektów z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
6. W ramach WSZJK ocenie podlegają: program kształcenia, organizacja i realizacja procesu kształcenia, warunki realizacji procesu kształcenia, wyniki nauczania i realizacja efektów kształcenia.
7. Dbłość o wysoką jakość kształcenia jest obowiązkiem wszystkich członków społeczności akademickiej wydziału: nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych, inżynierskich i gospodarczych oraz studentów i doktorantów.
8. W procesie doskonalenia jakości kształcenia uwzględnia się również wnioski uzyskane z monitorowania kariery zawodowej absolwentów oraz oczekiwań potencjalnych interesariuszy, pracodawców i potrzeb rynku pracy.

§ 2

1. Za sprawne działanie WSZJK odpowiedzialny jest dziekan.
2. Dziekan powołuje Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia
3. Dziekan nadzoruje prace Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia.
4. Dziekan po zakończeniu roku akademickiego składa raport o osiągniętych przez wydział efektach kształcenia, poziomie jakości kształcenia, podjętych działaniach i rekomendacjach zmierzających do podniesienia kultury i jakości kształcenia.
5. Terminy przekazywania raportu określa odrębne Zarządzenie Rektora UMK.

§ 3

Do zadań Koordynatora, o którym mowa w § 2, ust. 2, należy:

- a. zapewnienie skutecznego działania WSZJK na wydziale poprzez nadzór i koordynację działań niezbędnych do jego efektywnego funkcjonowania,
- b. współpraca z pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia, prorektorem właściwym ds. kształcenia, uczelnianą radą ds. jakości kształcenia, wydziałową radą ds. jakości kształcenia, analitykiem oraz osobami reprezentującymi Uczelniane Centrum Informatyczne i Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania przy realizacji działań ukierunkowanych na doskonalenie jakości,
- c. nadzór nad przepływem informacji dotyczących Systemu Jakości Kształcenia, a w szczególności przygotowywanie, udostępnianie i publikowanie komunikatów i

- informacji dla pracowników uczestniczących w jego realizacji, zaangażowanych w poszczególne działania oraz zatwierdzonych harmonogramów działań,
- d. wskazywanie i inicjowanie możliwości doskonalenia jakości,
  - e. współpraca z przedstawicielami Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
  - f. realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem Systemu Doskonałości Akademickiej uregulowanych w odrębnych przepisach, w tym w szczególności:
    - przygotowywanie raportów z pomiarów,
    - analiza wstępnych raportów z badań przygotowanych przez analityka w formie zestawień zbiorczych, opracowanie raportu i utworzenie wspólnie z wydziałową radą ds. jakości kształcenia rekomendacji dotyczących działań doskonalących,
    - wyznaczanie celów w zakresie doskonalenia jakości oraz zatwierdzanie działań wynikających z funkcjonowania Systemu Doskonałości Akademickiej,
    - wdrożenie i nadzór nad realizacją działań doskonalących w oparciu o rekomendacje wydziałowej rady ds. jakości kształcenia, zatwierdzanie najbardziej adekwatnych działań przygotowanie harmonogramu realizacji oraz wyznaczenie zakresu działań doskonalących,
    - nadzór nad realizacją działań doskonalących,
    - weryfikacja poziomu realizacji działań doskonalących,
  - g. sporządzanie corocznego raportu o poziomie jakości kształcenia wraz z wnioskami i propozycjami działań podnoszących poziom kształcenia. Raport za miniony rok akademicki jest przedstawiany na Radzie Wydziału, a po przyjęciu przekazywany poprzez Samorząd Studencki do wiadomości studentów oraz upubliczniany na stronie internetowej.

§ 4

1. Dziekan powołuje Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia (zwanej dalej Radą) prowadzącą działania zmierzające do zapewnienia wysokiego poziomu jakości kształcenia oraz ciągłego jej doskonalenia.
2. W skład Rady wchodzi: Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia, kierownik studiów doktoranckich, kierownik studiów niestacjonarnych, kierownicy studiów podyplomowych, przewodniczący podkomisji dla poszczególnych kierunków studiów oraz przedstawiciel studentów i przedstawiciel doktorantów. Przedstawiciele studentów i doktorantów corocznie przedstawia Wydziałowy Samorząd Studencki i Rada Doktorantów.
3. Do zadań Rady należy:
  - a. ocena realizacji zakładanych efektów kształcenia, programów i planów studiów wszystkich form kształcenia realizowanych na wydziale,
  - b. ocena stanu zaplecza dydaktycznego,
  - c. ewaluacja jakości kształcenia na podstawie zbiorczych wyników uzyskanych z ankiet studenckich,
  - d. ocena hospitacji zajęć i rekomendacja działań podnoszących jakość kształcenia,
  - e. formułowanie wniosków zmierzających do podniesienia jakości kształcenia.
  - f. ustalanie procedur związanych określeniem i uchwalaniem efektów kształcenia, programów studiów, weryfikacją efektów na każdym etapie kształcenia (z uwzględnieniem udziału interesariuszy), weryfikacją efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk/stażu, zapobieganiem zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia, weryfikacją procesu dyplomowania,
  - g. analiza raportów z badań przygotowanych przez wydziałowego Koordynatora ds. jakości kształcenia i opracowanie rekomendacji dotyczących działań doskonalących,

- h. współpraca z wydziałowym Koordynatorem przy zapewnianiu skutecznego działania Systemu Doskonałości Akademickiej na poziomie wydziału,
- i. wskazywanie i inicjowanie możliwości doskonalenia jakości,
- j. współpraca z przedstawicielami Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
- k. współpraca z pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia, prorektorem właściwym ds. kształcenia, uczelnianą radą ds. jakości kształcenia, analitykiem oraz osobami reprezentującymi Uczelniane Centrum Informatyczne i Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania przy realizacji działań ukierunkowanych na doskonalenie jakości,
- l. dyskusja nad corocznym raportem o jakości kształcenia przygotowanym przez Koordynatora oraz składanie wniosków i propozycjami działań podnoszących poziom kształcenia.

§ 5

1. Dla każdego kierunku studiów dziekan corocznie powołuje Komisję ds. Jakości Kształcenia.
2. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele pracowników stanowiących minimum kadrowe danego kierunku oraz przedstawiciel studentów (w przypadku studiów I i II stopnia po jednym przedstawicielu) oraz przedstawiciel doktorantów (jeżeli są realizowane studia III stopnia na danym kierunku) rekomendowanych przez Samorząd Studencki oraz Radę Doktorantów.
3. Do zadań Komisji dla danego kierunku należy:
  - ocena realizacji zakładanych efektów kształcenia,
  - ocena programów i planów studiów,
  - przegląd i ocena prowadzących zajęcia, ich kwalifikacji i kompetencji do nauczania przedmiotu,
  - przegląd i ocena opisów przedmiotów (sylabusów) pod kątem ich zgodności z problematyką przedmiotu, następstwa poruszanych treści, powtarzania treści w ramach różnych przedmiotów,
  - ocena nakładu pracy studenta i jego relacje z punktami ECTS,
  - sposób weryfikacji efektów kształcenia - egzaminy i zaliczania przedmiotów,
  - ocena tygodniowego rozkładu zajęć oraz egzaminów w sesji egzaminacyjnej,
  - analiza wybranych prac i ocen dyplomowych,
  - analiza opinii absolwentów,
  - analiza opinii pracodawców o wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach zatrudnionych absolwentów,
  - składanie propozycji modyfikacji efektów kształcenia, programów i planów studiów,
  - sporządzanie corocznych raportów i przekazywanie ich do Rady ds. Jakości Kształcenia WNoZi z oceną stanu poziomu kształcenia oraz wniosków zmierzających do podniesienia jakości kształcenia na danym kierunku.

§ 6

Realizacja WSZJK na WNoZi UMK w Toruniu odbywa się poprzez:

- a. formalną dokumentację procesu dydaktycznego,
- b. identyfikację oczekiwań studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz ocenę poziomu ich spełnienia,
- c. ankietyzację studentów,
- d. hospitację zajęć,
- e. propozycje działań doskonalących składanych przez pracowników, studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych,
- f. monitorowanie losów absolwentów,
- g. opinie interesariuszy.

§ 7

1. Formalną dokumentację procesu dydaktycznego, o której mowa w §6, pkt. a, stanowią:
  - a. strategia rozwoju WNoZi UMK w Toruniu,
  - b. kwalifikacje absolwenta,
  - c. program i plan studiów,
  - d. programy wykładów i zajęć z poszczególnych przedmiotów (sylabusy),
  - e. system punktów zaliczeniowych ECTS,
  - f. określenie wymagań egzaminacyjnych (forma i zakres egzaminu),
  - g. zakres wymagań formalnych stawianych pracom dyplomowym,
  - h. minimum kadrowe i obsada poszczególnych przedmiotów.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, jest opracowywana, gromadzona i aktualizowana na bieżąco przez WNoZi.

§ 8

1. Identyfikacja oczekiwań studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych, o której mowa w §6 pkt. b, jest przeprowadzona na początku i końcu cyklu kształcenia, co pozwala określić stopień ich spełnienia w trakcie studiów.
2. Procedura identyfikacji oczekiwań studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych jest określona odrębnym zarządzeniem Rektora UMK.
3. Na podstawie analizy wyników tych ankiet możliwa jest identyfikacja mocnych i słabych stron oferty dydaktycznej oraz jej doskonalenie.

§ 9

1. Ankietyzacja studentów, o której mowa w §6 pkt. c, ma na celu pozyskiwanie informacji dotyczącej opinii studentów jako odbiorców oferty dydaktycznej WNoZi.
2. Ankietyzacja studentów odbywa się na podstawie standardowego wzoru obowiązującego w UMK. Student ma możliwość wprowadzania komentarzy nt. ankietowanych zajęć. Wzór ankiety określa odrębne zarządzenie Rektora.
3. Ankiety są całkowicie anonimowe.
4. Opinie, o których mowa w ust. 1, pozyskiwane są corocznie poprzez system USOS, obejmują one wszystkie przedmioty prowadzone na WNoZi. Wyniki ankiet są wykorzystywane przy ocenie jakości zajęć oraz przy ocenie okresowej pracownika.
5. Procedura oceny zajęć dydaktycznych na podstawie ankiet studenckich jest określona odrębnym zarządzeniem Rektora UMK.
6. Wyniki procesu ankietyzacji oraz inne informacje personalne pozostają poufne, są one przekazywane do wiadomości zainteresowanemu nauczycielowi akademickiemu oraz Koordynatorowi.

§ 10

1. Hospitacje, o których mowa w §6 pkt. d, mają na celu zbadanie poziomu prowadzonych przez nauczycieli akademickich zajęć dydaktycznych.
2. Procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych określa odrębne zarządzenie Rektora, zawierające wzory arkuszy hospitacyjnych dla wykładów i ćwiczeń.
3. Formularz hospitacyjny stanowi jedno ze źródeł informacji wykorzystywanych w ocenach okresowych pracowników.
4. Wyniki hospitacji oraz inne informacje personalne pozostają poufne.
5. Dziekan podaje wyniki, o których mowa w ust. 4, do wiadomości zainteresowanemu nauczycielowi akademickiemu, jego przełożonemu oraz prodziekanowi ds. kształcenia.

§ 11

1. Pracownicy, studenci, doktoranci oraz słuchacze studiów podyplomowych mogą zgłaszać do Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia propozycje działań doskonalących dotyczących funkcjonowania wydziału.
2. Procedurę wprowadzania działań doskonalących na Wydziale oraz Uniwersytecie określa odrębne zarządzenie Rektora UMK.

§ 12

1. Monitorowanie losów absolwentów, o którym mowa w §6 pkt. f, jest prowadzone przez Biuro Karier UMK 6 miesięcy i 3 lata po ukończeniu studiów. Wygenerowane na podstawie złożonych ankiet zestawienia zbiorcze są cennym źródłem informacji w procesie ewaluacji i poprawy jakości kształcenia dla potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.
2. Procedura monitorowania losów absolwentów jest określona odrębnym zarządzeniem Rektora UMK.
3. Uzyskane informacje umożliwiają porównanie założonych efektów kształcenia z rzeczywistymi zadaniami wykonywanymi przez absolwentów oraz z potrzebami rynku pracy.

§ 13

3. Współpraca WNoZi z otoczeniem społeczno-gospodarczym, o której mowa w §6 pkt. g, polega na włączeniu interesariuszy zewnętrznych, w projektowanie koncepcji kształcenia, kształtowanie oferty dydaktycznej oraz stałe doskonalenie programów studiów.
4. Współpraca, o której mowa w ust. 1, realizowana jest poprzez:
  - konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi: kierunkowych efektów kształcenia, sylwetki absolwenta oraz programów studiów,
  - konferencje z udziałem pracodawców, przedstawicieli biznesu, zaproszonych ekspertów,
  - współpracę przy organizacji praktyk studenckich oraz prowadzeniu zajęć praktycznych,
  - wykorzystanie opinii z praktyk zawodowych jako źródła wiedzy o oczekiwaniach interesariuszy zewnętrznych m.in. odnośnie efektów kształcenia, tematyki prac dyplomowych.

§ 14

Uzupełnieniem opisowej oceny jakości kształcenia na WNoZi są wybrane wskaźniki liczbowe, takie jak:

- a. stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe określonego kierunku studiów do liczby studentów na tym kierunku,
- b. liczba studentów przypadających na wydziale na jedno stanowisko:
  - w laboratorium,
  - przy stanowisku komputerowym;
- c. dostęp studentów do sieci internetowej,
- d. powierzchnia sal dydaktycznych przypadająca na jednego studenta,
- e. udział procentowy godzin przedmiotów do wyboru w ogólnej liczbie godzin zajęć programowych na poszczególnych kierunkach,
- f. liczba obowiązkowych języków obcych na poszczególnych kierunkach,
- g. liczba studentów studiujących w trybie indywidualnego programu studiów na poszczególnych kierunkach,
- h. liczba uczestników seminariów dyplomowych pozostająca pod opieką jednego nauczyciela akademickiego na poszczególnych kierunkach,
- i. liczebność grup na poszczególnych latach studiów i poszczególnych kierunkach,

- j. tygodniowa liczba godzin zajęć obowiązkowych dla studenta na poszczególnych latach studiów stacjonarnych i poszczególnych kierunkach,
- k. łączna liczba godzin zajęć obowiązkowych na studiach niestacjonarnych na poszczególnych kierunkach,
- l. udział procentowy studentów studiujących w innych polskich uczelniach w ramach Programu Mobilności Studentów MOST w ogólnej liczbie studentów danego kierunku,
- m. udział procentowy studentów studiujących w uczelniach zagranicznych w ramach międzynarodowych programów współpracy akademickiej w ogólnej liczbie studentów danego kierunku.

§ 15

Uzyskane wyniki ocen jakości procesu kształcenia są wykorzystywane do:

- a. stałego doskonalenia treści programowych i warunków realizacji procesu dydaktycznego,
- b. oceny pracowników,
- c. prowadzenia polityki osobowej WNoZi,
- d. nagradzania pracowników,
- e. promocji oferty dydaktycznej wydziału.

§ 16

1. Przewodniczący Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia po zakończeniu roku akademickiego przedstawia Radzie Wydziału raport o osiągniętych przez wydział wskaźnikach jakości kształcenia.
2. Rada Wydziału przynajmniej raz w roku akademickim omawia sprawy doskonalenia jakości kształcenia, przedstawia wnioski i rekomendacje na kolejny rok akademicki.
3. Raport o jakości kształcenia oraz wnioski i rekomendacje doskonalące są udostępniane na stronie internetowej Wydziału.

§ 17

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia wchodzi w życie w dniu podjęcia uchwały.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia wprowadzono uchwałą nr 133 Rady Wydziału Nauk o Ziemi z dnia 6 grudnia 2013 r., ze zmianami przyjętymi Uchwałą nr 106 Rady Wydziału Nauk o Ziemi z dnia 21 listopada 2014 r., oraz Uchwałą nr 108 Rady Wydziału Nauk o Ziemi z dnia 18 grudnia 2015 r.